

KRATKE VIJESTI

SPOJEN MOST CETINA

Predsjednik Vlade Andrej Plenković i potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, uz predstavnike *Hrvatskih cesta* kao investitora radova te predstavnike regionalne i lokalne vlasti, sudjelovali su 9. ožujka 2023. na svečanosti spajanja mosta Cetina, dijela projekta omiške obilaznice. Most Cetina duljine 224,45 metra nadvođuje istoimenu rijeku i konstrukcijski je projektiran čeličnim lukom, čiji su krajevi učvršćeni u tunelima s obje strane mosta, stoga je njegova ukupna duljina veća od dijela vidljive konstrukcije. Izgradnja dijela omiške obilaznice, dionice DC70 – most "Cetina" – Omiš istok, vrijednosti je 23,16 milijuna eura (bez PDV-a), a provedba toga projekta doprinjet će ukupnome prometnom rasterećenju gradske jezgre Omiša kao i smanjenju prometnih gužvi.

Most Cetina jedan je od najzahtjevnijih građevinskih pothvata u Hrvatskoj u više od 30 godina. Izgradnja mosta i obilaznice predstavljena je 2014. kao dio Multimodalne platforme splitske aglomeracije Solin – Stobreč – Dugi rat – Omiš. Ugovorni rok završetka svih građevinskih radova je 30. lipnja 2023., a u *Hrvatskim cestama* očekuju da će dionica biti u prometu najesen 2023. ■

ZAVRŠEN PUTNIČKI TERMINAL U VELOJ LUCI

Početkom ožujka 2023. završeni su građevinski radovi na novome pomorsko-putničkom terminalu u Veloj Luci na otoku Korčuli. Prostrani terminal na lokaciji ispred bivše tvornice *Jadranka* bi, kao suvremeno opremljena trajektna luka, trebao zamijeniti luku u povijesnoj jezgri naselja. Radovi su počeli u proljeće 2021., a bili su usmjereni na izgradnju triju trajektnih vezova – dvaju dugih 70

metara i jednog duljine 150 metara – te jednoga pomoćnog, 30-metarskoga veza. Velika dubina gaza između 8 i 13,5 metara, potpomognuta manipulativnom zonom od 18 tisuća kvadratnih metara s prostorom za ukrcaj i parkiralištem, omogućuje pristajanje velikih trajekata, a da pritom luka ne bude zakrčena i da se ne stvaraju gužve na obali.

Za izgradnju pomorsko-putničkoga terminala iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) izdvojeno je više od 12 milijuna eura. Program OPKK, unutar prioritete osi u nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, odgovara na prometne potrebe otočnih zajednica ulaganjem u lučku infrastrukturu koja služi redovitome prijevozu između kopna i otoka. Pod pokroviteljstvom OPKK-a i Ministarstva već je uspješno rekonstruirano osam jadranskih luka. Međutim terminalu u Veloj Luci pošlo je za rukom biti prva nova, tj. premještena luka čija je izgradnja završena uz financiranje iz EU-ovih fondova. Prije izdavanja uporabne dozvole terminal mora biti spojen na sustav kanalizacije i elektroenergetsku mrežu. Uz to nastavlja se postavljanje montažnih objekata za blagajnu, čekaonicu, javni zahod i lučke prostorije. Otvaranje novih vrata Korčule planirano je u lipnju 2023., na početku turističke sezone. ■

U SKLOPU PROJEKTA NATURAVITA ZAVRŠEN JE MOST NA KANALU BARBARA

"Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i *Natura 2000* područjima u dunavsko-dravskoj regiji – NATURAVITA" jedan je od najvećih projekata zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, a financira se iz europskih strukturnih i investicijskih fondova. Korisnik projekta su *Hrvatske šume d.o.o.* zajedno s partnerima Ministarstvom unutar

njih poslova, *Hrvatskim vodama*, Javnom ustanovom "Park prirode Kopački rit" i Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Riječ je o strateškome projektu čija je svrha razminiranje, obnova i zaštita šuma, šumskog zemljišta i vodnih resursa. Zbog ratnih djelovanja velik dio šuma i šumskog zemljišta na projektnome području i dalje je onečišćen minsko-eksplozivnim i neeksplozivnim ubojnim sredstvima koja sprječavaju pristup te sustavno i dugoročno upravljanje tim prostorom. Projekt se u cijelosti provodi na području Osječko-baranjske županije te obuhvaća šume i šumska zemljišta u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže *Natura 2000*, odnosno dijelove Parka prirode Kopački rit i Regionalnoga parka Mura – Drava. Razdoblje provedbe projekta je od 23. lipnja 2015. do 23. rujna 2023.

Kao dio projektne aktivnosti obnove i izgradnje protupožarne infrastrukture projekta *Naturavita* završen je most na kanalu Barbara te je 9. ožujka 2023. uspješno obavljena primopredaja radova. Most je izveden kao armiranobetonski gredni most koji premošćuje kanal Barbara na protupožarnoj prosjeci s elementima šumske ceste Tvrdavica – Darda. Most je dug 22,80 m, a ukupne je širine 4,50 m. Vozna površina mosta široka je 3,70 m. Most je predviđen za normalan promet i opterećenje ukupne mase vozila 40 tona. Obnova mosta izvodila se od 19. kolovoza 2022. do 21. veljače 2023., a izvela ju je tvrtka *Osijek-Koteks d.d.* iz Osijeka, dok je nadzor bio povjeren tvrtki *Fincon d.o.o.* iz Osijeka. Ugovorna vrijednost radova iznosila je 143.074,28 eura bez PDV-a, a 85 posto te vrijednosti sufinancirano je sredstvima Europske unije iz Kohezijskoga fonda. Taj most omogućuje neometanu komunikaciju protupožarnom prosjekom s elementima šumske ceste, a istodobno je uklopljen u

KRATKE VIJESTI

prirodni okoliš u skladu s uvjetima zaštite prirode. ▀

USPJEŠNO ZAVRŠEN PROJEKT "STJECANJE KLJUČNIH PRAKTIČNIH VJEŠTINA U PODRUČJU INŽENJERSTVA OKOLIŠA"

U Varaždinu je 7. ožujka 2023. održana završna diseminacijska radionica projekta "Stjecanje ključnih praktičnih vještina u području inženjerstva okoliša". Nositelj projekta jest Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a Veleučilište Velika Gorica sudjelovalo je u projektu u svojstvu partnera zajedno s Institutom za razvoj i međunarodne odnose (IRMO), Hrvatskim društvom inženjera geotehnike (HDIG), Zelenom energetsom zadrugom (ZEZ) i Udrugom diplomanata Geotehničkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (AMAC-GFV). Projekt vrijedan 527.551,23 eura trajao je tri godine, počevši od 9. ožujka 2020., a u cijelosti je financiran iz Europskoga socijalnog fonda. Cilj je projekta stjecanje ključnih znanja i kompetencija studenata tijekom studija kroz razvoj stručne prakse u području inženjerstva okoliša koja uključuje usavršavanje kompetencija nastavnoga i nenastavnoga osoblja visokoga učilišta te razvoj partnerstva s poslodavcima. Rezultat je projekta razvijen institucijski sustav stručne prakse s pripadajućim *online* sustavom planiranja i praćenja njezine kvalitete te pozitivan utjecaj na povećanje razine zapošljivosti u području zaštite okoliša, s težištem na primjeni inovativnih rješenja u gospodarstvu.

Predstavnici nositelja projekta zajedno s partnerima predstavili su na završnoj diseminacijskoj radionici brojne aktivnosti i rezultate projekta, koji je uspješno proveden unatoč preprekama poput pandemije COVID-19. Ukupno 144 studenata imala su priliku sudjelovati u aktivnostima stručne prakse na Geotehničkom

fakultetu te se upoznati s vrhunskom opremom nabavljenom u sklopu projekta. Centar za karijernu i psihološku podršku Veleučilišta također je aktivno sudjelovao u projektu održavši tri zanimljive radionice o učenju radi lakšega snalaženja na studiju. ▀

USPJEŠNO ZAVRŠENA PROVEDBA PROJEKTA "SPEKTAR"

Dana 28. veljače 2023. u Pitomači održana je završna konferencija projekta "Spektar KK.08.1.3.04.0032". Provedbom je postignut opći cilj projekta da se kroz poboljšanu socijalnu infrastrukturu omogući pristup socijalnim uslugama u zajednici uz promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici.

U sklopu projekta izvedena je rekonstrukcija stare srednje škole, odnosno nekadašnje pučke škole, jedne od najstarijih zgrada u Pitomači, te je ona dobila novo ruho i značenje. Novi prostori omogućit će pružanje usluga rane intervencije kod djece, psihosocijalne podrške svim dobnim skupinama te usluge pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama uz uključenu uslugu prehrane. Projekt "Spektar" provodila je tvrtka *DRAFT d.o.o.* zajedno s partnerima Općinom Pitomačom, Općinom Špišić Bukovicom i Općinom Kloštar Podravskim. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 1,068 milijuna eura, a iznos bespovratnih sredstava od 1,055 milijuna eura financiran je iz Europskoga fonda za regionalni razvoj, Operativnoga programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. ▀

PREZENTACIJA HRVATSKO- SLOVENSKO-IZRAELSKE VODNOKOMUNALNE SURADNJE

U poslovnoj zgradi *Hrvatskih voda* u Zagrebu 28. veljače 2023. održana je prezentacija hrvatsko-slovensko-izraelske

vodnokomunalne suradnje. Prezentacija je održana u organizaciji Hrvatskog društva za zaštitu voda u suradnji s Veleposlanstvom Republike Slovenije u Zagrebu i Veleposlanstvom Države Izrael uz potporu *Hrvatskih voda* i Zbornice komunalnoga gospodarstva Republike Slovenije. Ta suradnja odnosi se na projekt "Uspostava sustava optimizacije rada i kontrole kvalitete upravljanja te brze i masovne detekcije curenja vode – upravljanje gubicima vode u vodoopskrbnim sustavima, sustavima odvodnje, na nasipima i branama za obranu od poplava s mogućnošću proširenja na detekciju vlažnosti tla u blizini kritične infrastrukture Republike Hrvatske".

Cilj je projekta uspostaviti učinkovit sustav za poboljšanje učinkovitosti svih javnih službi uključenih u osiguranje sigurne i pouzdane vodoopskrbe te brzo i masovno otkrivanje curenja vode i upravljanje gubicima vode u vodoopskrbnim sustavima, što će omogućiti znatno brže lociranje mjesta curenja vode, povećanje broja otkrivenih mjesta curenja vode te smanjenje troškova detekcije mjesta curenja i troškova upravljanja i održavanja vodoopskrbnih sustava, a što će pak rezultirati energetsom i kadrovskom održivošću navedenih usluga.

Dobiveni podaci i informacije također se koriste za što optimalnije i ponajprije učinkovitije donošenje odluka o korištenju sredstava za redovito i investicijsko održavanje te planiranje novih ulaganja u komunalnu i infrastrukturu za obranu od poplava. Od takvog se pristupa očekuje pozitivni učinak na ekosustav zbog manjega opterećenja vodnih resursa, energetske učinkovitosti i povećane otpornosti na klimatske promjene. Nakon uvodnih riječi predsjednice Hrvatskog društva za zaštitu voda Mare Pavelić, generalnoga direktora *Hrvatskih voda* Zorana Đurokovića te veleposlanika Republike Slovenije Gašpera Dovžana, prezentaciju

KRATKE VIJESTI

stanja vodnoga sektora u Izraelu održao je veleposlanik Gary Koren. Održana je i prezentacija Slovensko-izraelskoga poslovnog kluba o digitalnoj komunalnoj infrastrukturi koju su održali Boštjan Kočar i Danko Markovinović sa Sveučilišta Sjever. ■

REFORMA DIREKTIVE EU-A O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

Europska komisija, Europski parlament i Europsko vijeće su početkom ožujka 2023. postigli privremeni dogovor o reformi i unapređenju Direktive EU-a o energetske učinkovitosti. Taj je dogovor još jedan korak prema dovršetku paketa "Spremni za 55 posto" u provedbi Europskoga zelenog plana i plana REPowerEU, prema kojemu bi Europska unija do 2050. trebala postati klimatski neutralna. U sklopu dogovora utvrđen je cilj povećanja energetske učinkovitosti na razini EU-a od 11,7 posto do 2030., što premašuje izvorni prijedlog Komisije iz paketa "Spremni za 55 posto". Od članica EU-a zahtijeva se da zajednički dodatno smanje potrošnju konačne i primarne energije u odnosu na predviđanja o potrošnji energije iz 2020.

Prema novom se dogovoru obveza uštede energije na godinu gotovo udvostručuje kako bi se omogućio stalni napredak. Zemlje EU-a morat će svake godine od 2024. do 2030. ostvariti nove uštede od prosječno 1,49 posto potrošnje konačne energije, a trenutno je ta obveza 0,8 posto. Do kraja ovoga desetljeća postupno će morati dosegnuti 1,9 posto. To je važan instrument za poticanje štednje energije u sektorima krajnje potrošnje kao što su zgradarstvo te industrija i promet. Revidiranim se pravilima javnome sektoru daje veća odgovornost za povećanje energetske učinkovitosti. Javna će tijela u javnoj nabavi proizvoda, usluga, zgrada i radova morati sustavno uzimati

u obzir zahtjeve za energetske učinkovitost. Za javni je sektor postavljen novi cilj smanjenja potrošnje energije na godišnjoj razini za 1,9 posto. Obveza članica EU-a da svake godine obnove barem tri posto ukupne podne površine zgrada u vlasništvu javne uprave sada se odnosi i na regionalnu i lokalnu razinu.

U skladu s revidiranom Direktivom tvrtke će se poticati na veću energetske učinkovitost. Uvođenje sustava gospodarenja energijom postat će standardna obveza za velike potrošače energije: morat će ih uvesti sva poduzeća, uključujući MSP-ove čija godišnja potrošnja energije premašuje 85 TJ. U protivnome će biti predmet energetske pregleda (ako im godišnja potrošnja premašuje 10 TJ). Prvi se put uvodi i sustav izvješćivanja o energetske svojstvima velikih podatkovnih centara.

U skladu s dogovorenim pravilima zemlje EU-a morat će i promicati lokalne planove grijanja i hlađenja u velikim općinama s više od 45 000 stanovnika. Osim toga u skladu s revidiranom definicijom učinkovitoga daljinskog grijanja i hlađenja postupno će se mijenjati minimalni zahtjevi kako bi se do 2050. postigla potpuno dekarbonizirana opskrba centraliziranim grijanjem i hlađenjem. Potpora za nove visokoučinkovite kogeneracijske jedinice na prirodni plin priključene na sustave daljinskoga grijanja i hlađenja moći će se pružati samo do 2030., dok će u svim ostalim slučajevima upotreba fosilnih goriva biti zabranjena za nove kapacitete za proizvodnju topline u takvim sustavima. ■

KORISNICI IZ HRVATSKE SUDJELUJU U 25 PROJEKATA IZ EU-OVA PROGRAMA LIFE

U sklopu LIFE natječaja za 2021. Europska unija dodijelila je 380 milijuna eura za provedbu 168 novih projekata iz područja zaštite prirode i okoliša, borbe protiv

klimatskih promjena te prelaska na čistu energiju. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Republike Hrvatske priopćilo je da će provedba projektnih aktivnosti ukupno mobilizirati 562 milijuna eura.

Korisnici iz Hrvatske sudjeluju u 25 projekata, a financijski doprinos hrvatskim korisnicima iz Programa LIFE za projektnu provedbu iznosi 7,8 milijuna eura. Pri njegovu je ostvarivanju prijaviteljima podršku pružala Nacionalna kontakt-točka za Program LIFE pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Hrvatski koordinatori vode pet projekata. Tako će se u sklopu potprograma "Priroda i bioraznolikost" provoditi projekti kojima će se poboljšati stanje ugroženih vrsta životinja, i to barske kornjače (*Mauremys rivulata*; koordinator projekta je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i bjeloglavog supa (*Gyps fulvus*; koordinator projekta je Udruga BIOM).

U sklopu potprograma "Prijelaz na čistu energiju" provode se projekti kojima će se u Republici Hrvatskoj podržati integriranje energetske, klimatske i prostornoga planiranja (IN-PLAN, čiji je koordinator Regionalna energetske-klimatska agencija Sjeverozapadne Hrvatske – REGEA), potaknuti više od 40 milijuna eura investicija u sektor toplinarstva (D2HEAT, čiji je koordinator REGEA) te ojačati vještine radnika u sektoru graditeljstva (CRO skills RELOAD, čiji je koordinator Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Davor Filipović, ministar gospodarstva i održivog razvoja, istaknuo je da LIFE projekti doprinose uspješnijoj provedbi politika Ministarstva gospodarstva i održivoga razvoja te integraciji okolišnih i klimatskih ciljeva u relevantne sektore.

Program LIFE, koji postoji od 1992., vodeći je financijski instrument Europske unije posvećen zaštiti okoliša i djelovanju u području klime te je ključan za ostvari-

KRATKE VIJESTI

vanje ciljeva iz Europskoga zelenog plana i postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Otvaranje LIFE natječaja za 2023. očekuje se sredinom travnja 2023. ▀

POČINJE OBNOVA PODRUČNE ŠKOLE PUTKOVEC U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJU

U Područnoj školi Putkovec 9. ožujka 2023. potpisan je ugovor o izvođenju radova na cjelovitoj obnovi školske zgrade. Ugovor vrijedan 876.908,18 eura potpisali su Željko Kolar, župan Krapinsko-zagorske županije, i Julije Fišter, upravitelj *Kuna-gore, zanatske zadruge*. U roku od tri mjeseca izrađena je projektna dokumentacija te su ishođene sve dozvole. Opremanje škole, nakon izmjene Zakona o obnovi, spada pod prihvatljivi trošak, a učenici bi se u prostor Područne škole trebali vratiti početkom drugoga polugodišta sljedeće školske godine.

Vlatka Mlakar, pročelnica Upravnoga odjela za javnu nabavu i EU fondove, podsjetila je na to da je riječ o zgradi izgrađenoj pedesetih godina prošloga stoljeća. Potresnim djelovanjem u ožujku 2020. škola je oštećena, a dodatna znatna oštećenja dobila je u petrinjskome potresu. Škola je prijavljena na Javni poziv Ministarstva znanosti i obrazovanja te su odobrena sredstva za cjelovitu obnovu, od čega se 66,8 posto obnove sufinancira iz Fonda solidarnosti Europske unije, a 31,8 posto iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Odabrani izvođač radova, zanatska zadruga *Kuna-gora* iz Pregrade ima rok za izvođenje radova od 10 mjeseci, s time da do 30. lipnja 2023. mora biti realiziran dio koji se odnosi na sredstva dobivena iz Fonda solidarnosti.

Postojeća zgrada Područne škole Putkovec maksimalnih je tlocrtnih gabarita oko 27,29 x 16,70 m te se obnovom gabariti ne mijenjaju. Na sjeverozapadnoj strani zgrade, prema rubu čestice bit će izgrađen

novi potporni zid kako bi se stabilizirala kosina iza zgrade. Obnovom se potpuno obnavlja postojeći sadržaj pa će zgrada imati obnovljene dvije učionice, kuhinju, blagovaonicu, zbornicu, kotlovnicu i sanitarne čvorove. U ovoj školskoj godini PŠ Putkovec ima 20 učenika u dva kombinirana razredna odjela, dok se u sljedećoj godini očekuje povećanje broja učenika. ▀

IZGRADNJA POS STANOVA NA ZELENOME BRIJEGU

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) potpisala je 1. ožujka 2023. ugovor o građenju dviju novih zgrada s 30 stanova iz programa POS-a na Zelenome brijegu u Sisku vrijedan 2,4 milijuna eura. Ugovor je potpisan sa zajednicom ponuditelja koju čine tri sisačke tvrtke *Radanović d.o.o.*, *Tehning građenje građevinski obrt vlasnika Igora Radiševića* i *Tehnogradnja Sisak d.o.o.* Radovi bi trebali početi tijekom ožujka 2023., a ugovoreni rok za izgradnju jest 400 kalendarskih dana, što znači da bi u ljeto 2024. stanovi trebali biti na raspolaganju mladim sisačkim obiteljima. To je pozitivna vijest za 30 obitelji s prioritetne liste na kojoj se nalaze 63 sisačke mlade obitelji nakon što je Grad Sisak svojom odlukom o sufinanciranju izgradnje omogućio sklapanje toga ugovora. Ponude pristigle na ponovljeno nadmetanje za izgradnju POS stanova na Zelenome brijegu bile su 180 tisuća eura više od vrijednosti koju je APN planirao na temelju etalonske cijene izgradnje. Stoga je odluka Grada Siska o sufinanciranju bio jedini način da se prestane s odgađanjem toga projekta važnog za Sisak. Već ranije je Grad Sisak darovao građevinsko zemljište za izgradnju POS stanova i preuzeo trošak opremanja komunalnom infrastrukturom i priključcima kako bi omogućio što jeftiniju izgradnju POS stanova na Zelenome brijegu i najnižu moguću cijenu za kupce stanova.

ISTARSKA OPĆINA ZABRANILA GRADNJU KUĆA S RAVNIM KROVOVIMA

Kosi krovovi, ožbukana fasada i škure dio su tradicijske gradnje u Istri. No moderna gradnja u ruralnome prostoru uzima sve više maha. Predstavnici Općine Pičana smatraju da to nije prihvatljivo pa su prostornim planom odredili da je na obiteljske kuće obavezno postaviti kose krovove. Dean Močinić, načelnik Općine Pičana, rekao je kako ta općina želi zaštititi tradicionalnu izvornu gradnju, da stambene građevine mogu imati maksimalno 30 posto tlocrta zgrade ravno kao neke mansarde i terase. Ravni krovovi i dalje su dopušteni na turističko-ugostiteljskim objektima i poslovnim zgradama, na primjer, automehaničarskim radnjama. Takve mjere arhitektonskoga plana koje se nalaze unutar prostornoga plana općine određuju i boje fasade, smjerove sljemena krovova i nužnost korištenja tradicionalnih materijala od kamena, crjepova, sve ono što prostor čini onakvim kakav jest. Struka smatra da treba ići korak dalje te voditi računa i o rasporedu gradnje, odnosno broju građevina u prostoru. Postoje primjeri malih općina u Istri i Dalmaciji koje su zapravo manje od naselja kompleksa apartmanskih kuća i kuća za odmor. Zaštita tradicijske gradnje korak je u očuvanju identiteta mjesta, identiteta koji polako nestaje u preizgrađenosti ne samo urbanih, već i ruralnih prostora u Istri. ▀

ZAVRŠEN PROJEKT "UREĐENJE OBALNOG POJASA U LUCI SUKOŠAN"

Sredinom veljače 2023. završen je projekt rekonstrukcije obalnoga pojasa duljine 515 m u luci Sukošan. Glavni projekt obuhvatio je obalnu konstrukciju s komunalnim vezovima, prometne i javne površine, javnu rasvjetu i DTK te hortikulturno uređenje obalne šetnice koje će provesti

KRATKE VIJESTI

Općina Sukošan. Sastavni je dio projekta i produbljenje lučkoga akvatorija za 1,5 metara, a kako bi se osigurala dubina potrebna za korištenje komunalnih vezova. U sklopu zahvata saniran je obalni zid duljine 432 metra te rekonstruirana površina postojećih gatova. Postojeći mul zadržao je prijašnje gabarite te se uklopio u novoprojektirano stanje izvedbom betonske rampe. Rekonstrukcijom obalnoga pojasa izgrađeno je stotinu komunalnih vezova za korisnike. Uređeni su obalna šetnica, nogostup uz kolnik nerazvrstane prometnice i pristupi s obalne šetnice na nerazvrstanu prometnicu. Cijelom dužinom šetnice postavljeni su betonski opločnici. Uređeno je 111 parkirališnih mjesta, od čega je devet namijenjeno osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Zone javne zelene površine imat će funkciju zaštitne barijere između obalnoga pojasa i prometnice u zaleđu. Izvođač radova bila je splitska tvrtka *Akropolis d.o.o.*, a uslugu stručnoga nadzora građenja obavljala je tvrtka *Pl. Konzalting d.o.o.* ■

NOVO RECIKLAŽNO DVORIŠTE OTVORENO NA PUJANKAMA

Reciklažno dvorište Pujanke, smješteno na adresi Ulica Pujanke 67, od 14. ožujka 2023. otvoreno je za prihvatanje posebnih vrsta otpada iz kućanstva koje se ne može odlagati na zelene otoke. Novo splitsko reciklažno dvorište vrijedno je 464.499,44 eura, od čega EU iz Kohezivskog fonda sufinancira 389.520,95 eura. Reciklažno dvorište Pujanke površine je 1520 kvadratnih metara, od čega korisna površina reciklažnoga dvorišta iznosi oko 800 kvadratnih metara. Za Reciklažno dvorište Pujanke 2. ožujka 2023. ishodište je pravomoćna uporabna dozvola te je ono Zaključkom Gradonačelnika Grada Splita predano na upravljanje i održavanje tvrtki *Čistoća d.o.o. Split*.

Preuzimanje i gospodarenje otpadom u Reciklažnome dvorištu obavlja se na otvorenome i zatvorenome prostoru u zasebnim spremnicima za svaku pojedinu vrstu otpada te udovoljava svim uvjetima koji su propisani odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 106/22). U Reciklažno dvorište zaprima se 51 vrsta otpada. Stavljanjem Reciklažnoga dvorišta Pujanke u funkciju prikupljenog otpada, ali će se doprinijeti i povećanju stope reciklabilnoga komunalnog otpada iz kućanstva te smanjenju količine otpada koja se trajno odlaže na gradsko odlagalište Karepovac.

Gradonačelnik Ivica Puljak na završnoj konferenciji toga EU-ova projekta, koja je označila i početak rada samoga dvorišta, rekao je kako se dosadašnje korištenje postojećih reciklažnih dvorišta od strane građana pokazalo jako uspješnim. U ime Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u ulogu posredničkoga tijela u projektu uzvanicima se obratio državni tajnik Mile Horvat kazavši kako su reciklažna dvorišta i gospodarenje otpadom važna karika integriranoga, kružnoga gospodarstva u sklopu Zelenoga plana Europske unije. Među ostalim naveo je da će reciklažna dvorišta omogućiti da grad Split reciklira veće količine otpada. Direktor *Čistoće d.o.o. Split* Ivica Karoglan iznio je neke tehničke podatke. Istaknuo je kako će se prikupljati otpad koji proizvedu kućanstva, a prikupljanje je besplatno. Usporedbe radi, Reciklažno dvorište Orišac je u 2021. posjećivalo 12 građana na dan. Od 2022. bilježe 48 posjeta na dan. Tom prigodom pozvao je sve građane Splita da recikliraju otpad. Završnoj konferenciji projekta prisustvovala su i predstavnice Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kao posredničkoga tijela u sustavu upravljanja i kontrole Europskih strukturnih i investicijskih fondova Slavica Lulić i Tihana Marić.

Na projektu radile su tvrtka *Inero d.o.o.* kao izvođač radova, tvrtka *Bold d.o.o.* kao projektant i projektantski nadzor, tvrtka *Trigonal d.o.o.* kao stručni nadzor i tvrtka *Atest plus d.o.o.* kao koordinator zaštite na radu prilikom izvođenja radova. Radno vrijeme novoga splitskog reciklažnog dvorišta je od 8 do 18 sati, svakoga dana, osim nedjeljom. Prilikom ulaska građani su obvezni predočiti osobnu iskaznicu. ■

PROJEKT UREĐENJA ŽNJANA IDE PO PLANU; RADOVI POČINJU NAKON SEZONE

Projekt uređenja žnjanskoga platoa jedan je od najvažnijih projekata u gradu Splitu. Plaža već 25 godina čeka na temeljito uređenje. Osnovni model financiranja bit će kredit Europske investicijske banke, koji je u procesu odobrenja, a kojim bi se osim Žnjana financirali i ostali gradski projekti, od kojih su najvažniji izgradnja vrtića, dogradnja škola, unaprjeđenje javne infrastrukture, ali i digitalni i energetske projekti. Ivica Puljak, gradonačelnik Splita, istaknuo je kako su se pomoću takvoga kredita razvili mnogi europski gradovi, a Split bi bio prvi grad u Hrvatskoj koji svoje razvojne projekte financira iz takvoga izvora. Dodao je kako su kolege iz EU-ovih fondova pronašle način da se za dio projekta pronađu i bespovratna sredstva Europske unije, a to znači da će projekt u konačnici biti jeftiniji. Tako bi se projekt Žnjan, čija je procijenjena vrijednost 35 milijuna eura, financirao s oko 40 posto bespovratnih EU-ovih sredstava, koja bi se osigurala iz ITU mehanizama za financiranje javne turističke infrastrukture, te s oko 60 posto sredstava iz kredita Europske investicijske banke. U travnju 2023. planirano je raspisivanje natječaja za izvođača radova. Za sada nema kašnjenja s dozvolama, njihovo izdavanje teče svojom dinamikom, a radovi bi trebali početi po završetku ljetne sezone. ■